

การบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

Administration for Planning of Sub District Administrative Organization in Pathumthani Province According to the Good Governance Guidelines

นำศักดิ์ อุทัยศรีสม และ สัมพันธ์ พลภักดิ์

Numsak Autaisrisom and Sampan Polpuk

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Doctor of Philosophy Program in Public Administration, Eastern Asia University

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานผสมผสานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัญหาการบริหารจัดการ (2) แนวทางการ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญ และ (4) แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การศึกษานี้เน้นวิจัยเชิงปริมาณ มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,108 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที นอกจากนี้ยังมีการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ผลการศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญคือ องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการวางแผนพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น อาทิเช่น ถนน และคลองน้ำ (2) แนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการวางแผนงานด้านพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และ (3) ปัจจัยที่สำคัญคือ เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ สามารถและมีคุณธรรมในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และ (4) แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการวางแผน ที่สำคัญคือ องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงานจากภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ ตามแผนงานและมีการใช้งบประมาณอย่างประหยัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การวางแผน, องค์การบริหารส่วนตำบล, จังหวัดปทุมธานี, การบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี

Abstract

The main objectives of this study were to study 1) administrative problems, (2) development guidelines, (3) most important factors), and (4) enhancement of the administration for planning of sub district administrative organization in Pathumthani Province according to the good governance guideline. This study used (set) mixed methods research which emphasized on survey research using questionnaires with passed try-out of validity check at 0.87 level and reliability check at 0.89 level. A total of 1,108 samples were calculated by using Taro Yamane Formula. And 1,083 set questionnaires were completed which equaled with 97.74 % of total samples. Statistics used were mean, standard deviation, and t- test, In addition. The structured in-depth interview was applied with 9

experts for qualitative data. The results showed that (1) the major problem was that there was not good planning for infrastructure, (2) the major development guidelines should encourage good planning for infrastructure, and (3) the most important factors were knowledge and work skills, and (4) development guideline of sub district administrative organization require budgeting support by governments.

Keywords: administration, planning, sub district administrative organization, Pathumthani province, good governance

บทนำ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณและอัตรากำลังของข้าราชการส่วนกลางและราชส่วนภูมิภาคให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดเงื่อนไขและเวลาไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ซึ่งการกระจายอำนาจทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งหมายความว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องเร่งกำหนดจุดมุ่งหมายหรือทิศทางในการพัฒนาของตนให้ชัดเจน มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีความครอบคลุมภารกิจการพัฒนา ในทุกด้าน และที่สำคัญสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสะท้อนปัญหาของตำบลและระบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาต้องมาจากปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งเน้น การมีส่วนร่วมของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2546)

องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานีเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นรูปแบบของการปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจการปกครอง เพื่อวัตถุประสงค์

ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองต่อสนองแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง คือ การจัดทำแผนพัฒนาตำบลแบบมีส่วนร่วม แผนพัฒนาตำบลจึงเป็นมือขององค์การบริหารส่วนตำบลในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปสู่ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจและแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและการจัดทำแผนจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายได้ จะต้องมีส่วนร่วมจากประชาชนในการสะท้อนปัญหาต่าง ๆ ในหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นลักษณะร่วมเป็นประชาชน คือ เป็นความรู้สึกร่วมและผูกพันร่วมของประชาชนสมาชิกกลุ่ม สมาชิกองค์กรในตำบล ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตำบล ตลอดจนร่วมรับผลประโยชน์ และรวมถึงการมีส่วนร่วมในฐานะตัวแทนประชาคมที่ประชาคมคัดเลือก เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล (สุดาวรรณ์ มีบัว, 2547)

ปัจจุบันภาพรวมการบริหารจัดการในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีมีการประเมินผลงานในรอบปีที่ผ่านมาพบปัญหาในการวางแผนที่สำคัญในการกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ด้านสาธารณูปโภค ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพื้นที่ยังมีเส้นทางคมนาคมที่ไม่สะดวก ถนนขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้ในฤดูฝนมีการสัญจรที่ค่อนข้างลำบากงบประมาณในการ

ก่อสร้างมีจำกัด ทำให้ถนนมีไม่เพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีในช่วงต้น แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญยิ่งต่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งด้านการสาธารณสุข ปลอดภัย ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านการบริหารจัดการองค์การตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี แต่ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีพบว่า การบริการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานียังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนที่จะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อความสะดวกและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 7 ด้านมาเป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ปัญหาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
3. ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีประสบความสำเร็จ
4. เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด และทฤษฎี ประกอบด้วยแนวคิด ด้าน การบริหารจัดการ ผู้ศึกษานำความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการ” มาจากการให้ความหมายของนักวิชาการ 5 ท่าน ประกอบด้วย ประกอบด้วย เซอร์เมอร์ฮอร์น (Shermerhorn, 1999), (Certo, 2007), (Taylor, 1967) และ (Weber, 1996) มาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความหมายของการบริหารจัดการที่เป็นแนวคิดของผู้ศึกษา สรุปความหมายของการบริหารจัดการได้ว่า หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ที่มีจุดมุ่งหมายนำไปสู่ ความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง แนวทางหรือวิธีการดำเนินการใด ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ได้วางแผน ตั้งเป้าหมาย และกำหนดกลยุทธ์ไว้ เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนจังหวัดปทุมธานี และต่อประเทศชาติโดยรวม ตามแนวทางการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี 7 ด้าน โดยคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนและปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีประสบความสำเร็จ รวมทั้งการนำกรอบแนวคิดการบริหารจัดการหน่วยงานแบบแบบสมดุล

ด้านการนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ วารุณี ชินวินิจกุล (2549) ศึกษาเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนไม้เรียง อำเภอลพบุรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนไม้เรียงเริ่มจากการรวมตัวของผู้นำชุมชน กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของชุมชนไม้เรียงเป็นการให้โอกาสคนเกิดร่วมกัน หรือเป็นการยกระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาค้นหาและตัดสินใจกำหนดแผนหรือกิจกรรมทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา

กรอบแนวคิดการวิจัย

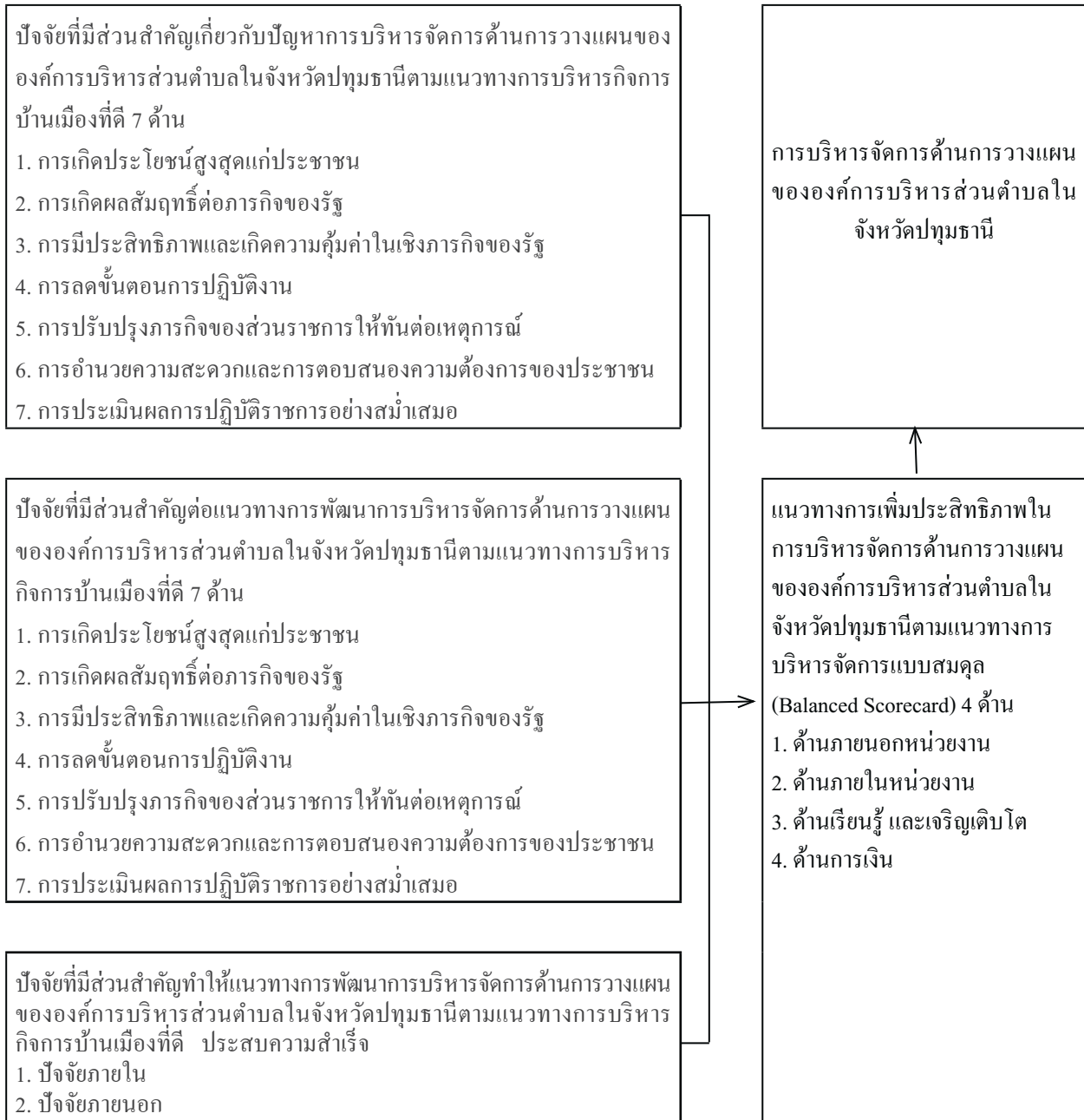
กรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 7 ด้าน และ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 7 ด้าน สำหรับกรอบแนวคิดส่วนที่เป็นตัวแปรตาม คือ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2555)

ในขณะเดียวกัน ผู้ศึกษายังได้นำ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก มาเป็นกรอบแนวคิดรอง สำหรับการจัดกลุ่ม และการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ที่มีความสำคัญในลำดับรอง หรือวัตถุประสงค์การวิจัยรอง ได้แก่ ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 7 ด้าน ประสบผลสำเร็จ เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็นเหตุ

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษานำปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก มาเป็นกรอบแนวคิดรองในการศึกษาครั้งนี้ เพราะเป็นกรอบแนวคิด หรือตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่ครอบคลุมสาระสำคัญของการบริหารจัดการที่มีความชัดเจน และกะทัดรัด ดังภาพ 1

ตัวแปรอิสระ (เหตุ)

ตัวแปรตาม (ผล)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ใช้วิธีเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 3 ประเภท ได้แก่ (1) เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) เก็บข้อมูลปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และ (3) จากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ทั้งหมด 37 แห่ง จำนวน 361,510 คน (สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี, 2558)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามแทนประชากรทั้งหมด ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ Taro Yamane โดยการกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.03 (Yamane, 1967) ได้ จำนวน 1,108 คน

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มด้วยวิธี snowball sampling เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งใช้เป็นข้อมูลเสริมการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) แบบมาตราประเมินค่า หรือมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 3 ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง น้อย ตามแบบของ เร็นลิส เอ.ลิเคิร์ต (Likert, 1961) เป็นเครื่องมือ และที่ผ่านการทดสอบมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ที่ระดับ 0.87 และค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ระดับ 0.89

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง

แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือสัมภาษณ์เฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากเอกสาร หรือวิจัยเอกสาร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถาม การอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์กลับมาได้จำนวน 1,082 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.65 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยมีผู้ช่วยวิจัย 5 คน ต่อจากนั้น ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้งเพื่อนำเข้าสู่การดำเนินการตาม ขั้นตอนของการศึกษาต่อไป ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งเป้าหมายของปริมาณแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่ได้กลับมานั้น ไว้ว่าต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลหลักที่ได้จากการวิจัยภาคสนามใน ขั้นตอนของการอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เป็นการวิเคราะห์แสดงผลการศึกษาในรูปของตาราง ประกอบกับการใช้รูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบด้วยค่าที (T-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทาง

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.04, SD = 0.26$) ค่าเฉลี่ยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านการวางแผนงานด้านการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ (2) ด้านการวางแผนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน (3) ด้านการวางแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (4) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (5) ด้านการวางแผนให้ประชาชนได้รับความสะดวก และตอบสนองความต้องการ (6) ด้านการวางแผนงานด้านการมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และ (7) ด้านการวางแผนในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2. กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในภาพรวม 7 ด้าน

(สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2.) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.48, SD = 0.34$) ค่าเฉลี่ยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้าน (1) การวางแผนในการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.69, SD = 0.58$) (2) การวางแผนงานด้านการมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ($\bar{X} = 2.48, SD = 0.56$) (3) การวางแผนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ($\bar{X} = 2.48, SD = 0.38$) (4) การวางแผนในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.36, SD = 0.64$) (5) การวางแผนให้ประชาชนได้รับความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ($\bar{X} = 2.30, SD = 0.45$) (6) การวางแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ($\bar{X} = 2.29, SD = 0.56$) และ (7) การวางแผนการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X} = 2.22, SD = 0.61$) ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จำแนกตามค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 7 ด้าน และค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยรวมจากมากไปน้อย

ปัญหา	แนวทางการพัฒนา
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน (SD)	
2.04 (0.26)	2.48 (0.34)
ค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย	
1. ด้านการวางแผนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน 2.15 (0.38) ได้แก่ คำถามที่ว่า “อบต.ขาดการวางแผนในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนที่สอดคล้องความกับต้องการของประชาชนเท่าที่ควร เช่น แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น อาทิเช่น ถนน และคลองน้ำ เป็นต้น”	1. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนในการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ 2.69 (0.58) ได้แก่ คำถามที่ว่า “อบต. ควรมีแผนงานในการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ”
2. ด้านการวางแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ 2.11 (0.46)	2. ด้านการวางแผนงานด้านการมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 2.48 (0.56)
3. ด้านการวางแผนงานด้านการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ 2.09 (0.49)	3. ด้านการวางแผนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน 2.45 (0.38)
4. ด้านการวางแผนงานด้านการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ 2.08 (0.42)	4. ด้านการวางแผนในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน 2.36 (0.64)
5. ด้านการวางแผนให้ประชาชนได้รับความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ 2.01 (0.42)	5. ด้านการวางแผนให้ประชาชนได้รับความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ 2.30 (0.45)
6. ด้านการวางแผนงานด้านการมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 2.00 (0.41)	6. ด้านการวางแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ 2.29 (0.56)
7. ด้านการวางแผนในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน 1.90 (0.46)	7. ด้านการวางแผนการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ 2.22 (0.61)

3. กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประสบผลสำเร็จที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3.) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยรวมจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ปัจจัยภายใน ($\bar{X} = 2.52, SD = 0.42$) และ (2) ปัจจัยภายนอก ($\bar{X} = 2.29, SD = 0.46$) ตามลำดับ

4. กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 2.15, SD = 0.22$) ต่อภาพรวมแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเรียงตามลำดับ “ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน” จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้าน (1) การเงิน ($\bar{X} = 2.19, SD = 0.39$) (2) การเรียนรู้และการเติบโต ($\bar{X} = 2.18, SD = 0.49$) (3) ภายนอกหน่วยงาน ($\bar{X} = 2.13, SD = 0.65$) และ (4) ภายในหน่วยงาน

($\bar{X} = 2.12$, $SD = 0.49$)

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง บางกลุ่มต่อภาพรวมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ แบบสมดุค ดังนี้ (1) เมื่อจำแนกเพศ พบว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ (2) เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และมีการศึกษาปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลจากการการสัมภาษณ์แนวลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน พบว่า

1. ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันต่อสภาพปัญหาการบริหารจัดการมลพิษทางน้ำจากโรงงานอุตสาหกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานียังขาดการวางแผนในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนที่สอดคล้องความกับต้องการของประชาชนเท่าที่ควร เช่น แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น อาทิ เช่น ถนน และคลองน้ำ เป็นต้น

2. ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันต่อแนวทางการการบริหารจัดการมลพิษทางน้ำจากโรงงานอุตสาหกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีควรมีแผนงานในการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

3. ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการมลพิษทางน้ำจากโรงงานอุตสาหกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเห็นว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ และสามารถในการปฏิบัติอย่างเพียงพอและมีคุณธรรม

การอภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.04$, $SD = 0.26$) ต่อภาพรวมปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เหตุผลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ในจังหวัดปทุมธานี เห็นด้วยในระดับปานกลาง ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นว่า ประชาชนส่วนหนึ่งจะรับรู้ได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีไม่ได้มีการวางแผนงานและแผนปฏิบัติการที่ประชาชนรับรู้ได้อย่างชัดเจน แต่ประชาชนอีกส่วนหนึ่งหรืออาจซ้ำกับกลุ่มเดิมยังมองว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการวางแผนงานในทุกด้านเพื่อเป็นเครื่องนำทางในการปฏิบัติเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมทั้งหมดนี้สอดคล้องหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คนต่อปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือส่วนหนึ่งเห็นว่า เป็นปัญหาที่สำคัญต้องได้รับการแก้ไขต่อไป

2. จากผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในภาพรวม 7 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2.) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.48$, $SD = 0.34$) ค่าเฉลี่ยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน ผู้ศึกษามีความเห็นที่สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่เดียวกันก็มีมุมมองที่เป็นไปในทิศทางเดียวกับกับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คนที่ได้จากการสัมภาษณ์แนวลึก ว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีควรมีการวางแผนงานและแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและดำเนินการตามแผนอย่างจริงจัง

3. จากผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการจัดการบ้านเมืองที่ดี ประสบความสำเร็จ กล่าวคือ การเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ ความสามารถและมีคุณธรรมในการปฏิบัติอย่างเพียงพอ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ผู้ศึกษาเห็นว่าการบริหารจัดการด้านการวางแผน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นนั้น เป็นหัวใจสำคัญในการเริ่มต้นที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งต้องเริ่มที่ทรัพยากรบุคคลก่อนเสมอ โดย การคิดอาวุธทางความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ วารุณี ชินวินิจกุล (2549) ศึกษาเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนไม้เรียง อำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่พบว่า กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนไม้เรียงเริ่มจากการรวมตัวของผู้นำชุมชน (2) กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของชุมชนไม้เรียงเป็นการให้โอกาสคนเกิดร่วมกัน หรือเป็นการยกระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาค้นหาและตัดสินใจกำหนดแผนหรือกิจกรรมทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการวางแผนงานและแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางใน

การปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ให้ทันต่อเวลา

2. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานด้านการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ สามารถและมีคุณธรรมในการปฏิบัติอย่างเพียงพอในการบริหารจัดการด้านการวางแผน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นนั้น เป็นหัวใจสำคัญในการเริ่มต้นที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งต้องเริ่มที่ทรัพยากรบุคคลก่อนเสมอ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรนำกรอบแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมในหน่วยงานอื่น นอกเหนือจากจังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นการพิสูจน์ผลการวิจัยซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมุ่งเน้นตัวอย่างที่มีความรู้ ความชำนาญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เช่น ข้าราชการ ประชาชน ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดปทุมธานีที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่

3. การวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิดหรือตัวแบบอื่นสำหรับการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีตามแนวทางการบริหารจัดการหน่วยงานแบบสมดุลของจังหวัดปทุมธานี เช่น แนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 7 ด้าน

References

- Certo, C. S. (2007). *Modern management*. New Jersey: Prentice Hall.
- Chinvinitkul, V. (2006). *Learning process along the sufficiency economy: A case study of community Maria Chawang district, Nakhon Si Thammarat*. Master of Liberal Arts Thesis, National Institute of Development Administration. (in Thai)
- Harold, K., & Cyril, D. O. (1964). *Principles of management: An analysis of managerial function*. New York: McGraw-Hill.
- Likert, R. A. (1961). *New pattern of management*. New York: McGraw-Hill.
- Meebour, S. (2004). *The participation of civil society in development planning in Tambon Administrative District Nakhon Sri Thammarat*. Khon Kaen: Khon Kaen University. (in Thai)
- Office of the Royal Society. (2003). *Dictionary of the Royal Academy premises 1999*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Peter, F. D. (1970). *The effective executive*. New York: Harper & Row.
- Peter, T. (2011). *A brief history of the 7-S ("McKinsey 7-S") model*. Retrieved From <http://www.tompeters.com>.
- Schemerhorn, J. R. (1999). *Management* (5th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Taylor, F. W. (1967). *Principles of scientific management*. New York: Norton Library.
- Victor Chen, Jing Li, & Danie Shapiro. (2011). *Are OECD-prescribed 'good corporate governance practices' really good in an emerging economy ?* Retrieved from <http://web.a.ebscohost.com>.
- Wirutnipawam, W. (2007). *Management based on the merits and sufficient economy*. Bangkok: Profess. (in Thai)
- Wirutnipawam, W. (2012). *The management of the public sector: A comparative analysis of the indicators*. Bangkok: Profess. (in Thai)
- Weber, M. (1996). *The theory of social and economic organization*. New York: The Free Press.
- Yamane, T. (1967). *Elementary sample theory*. New Jersey: Prentice-Hall. .

